

Til
Trafikstyrelsen

vvm@trafikstyrelsen.dk
cc: tmsj@trafikstyrelsen.dk

Danmarks Naturfredningsforenings høringsbemærkninger til miljøkonsekvensrapport for forlængelse af Vestmolen ved Hirtshals Havn

Trafikstyrelsen behandler en ansøgning fra Hirtshals Havn om forlængelse af Vestmolen.

Hirtshals Havn har i den forbindelse anmodet om en frivillig miljøkonsekvensvurdering jf. § 5 stk. 4 i bekendtgørelse nr. 855 af 02/06/2025 om vurdering af virkning på miljøet af projekter vedrørende erhvervshavne og Københavns Havn samt om administration af internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter for så vidt angår anlæg og udvidelse af havne.

Miljøkonsekvensrapporten med bilagsrapporter er fremlagt i offentlig høring i perioden fra d. 18. september 2025 til den 24. oktober 2025.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) og foreningens afdelinger i Hjørring og Frederikshavn har følgende bemærkninger til projektet:

Havnen vil forventeligt som hidtil have et oprensningsbehov på gennemsnitlig 380.000 m³ pr. år for at sikre en tilstrækkelig vanddybde i havn og sejlrende. Oprensningsmaterialet består af sand fra den sydfra kommende naturlige materialetransport, som samlet set udgør 900.000 m³ årligt. Det påregnes som hidtil at oprensningsmateriale bypasses til et bypass-område nordøst for havnen.

Af det ikke-tekniske resumé fremgår imidlertid også:

” Den forlængede Vestmole vil føre til en reduktion af sandtransporten rundt om havnen. Dette vil føre til øget erosion i området øst for havnen i forhold til de eksisterende forhold. Fortsat oprensning af havnens indsejling og genplacering (klapning) af et volumen på 200.000 m³ sand pr. år i nærområdet øst for havnen vil neutralisere den blokerende effekt, som forlængelsen af molen vil forårsage. Af de 200.000 m³ /år anbefales det, at 100.000 m³ pr. år (rundet op fra 72.000 m³ /år) genplaceres helt kystnært. Hvis monitoring viser, at der sker tilbagerykning af kysten vil der blive suppleret med kystnær sandfodring i nødvendigt omfang. Der vurderes således at der ikke vil ske en tilbagerykning af kystlinjen som følge af havneudvidelsen. I fremtiden vil havspejlsstigninger føre til generel tilbagerykning af kysten på 15 m ind til 2070. I forhold til de andre ændringer på kysten er dette et betydeligt men dog mindre bidrag.”

Der er således forskel på den mængde sand (200.000 m³), der påregnes genplaceret øst for havnen for at imødegå den læsideerosion, som moleforlængelsen på nær 600 meter, vil afstedkomme og så den mængde, der faktisk oprenses årligt fra havn og sejlrende (380.000 m³). Eftersom oprensningsmaterialet kun kan stamme et sted fra – nemlig den naturlige sandvandring på 900.000 m³ sydfra – så efterlader regnestykket 180.000 m³, som ikke tænkes genplaceret øst for havnen.

Det betyder at man fratager den naturlige sandtransport minimum 180.000 m³ årligt ud af de sydfra kommende 900.000 m³. Det fremgår ikke af høringsmaterialet hvor de 180.000 m³ bliver af, men fra anden side erfarer DN, at der anvendes en del til kystfodring syd for Hirtshals omkring Lønstrup.

Det finder DN er særdeles problematisk idet nyeste viden om kystdynamikken omkring havnen dokumenterer (DHI 2024), at hele den naturlige sandvandring på 900.000 m³ årligt er nødvendig for at undgå øget kysterosion i Tannis Bugt og i sidste ende opretholde sandtilførslen og den naturlige tilvækst så langt væk som på Skagens Gren.

Især de første kilometer kyst øst for havnen kan komme i betydeligt sandunderskud idet det er her læsideerosion er størst.

Natura 2000-område N1 Skagens Gren og Skagerrak og Natura 2000-område N5 Uggerby Klitplantage og Uggerby Å's udløb, som ligger hhv. umiddelbart op ad havneanlægget og ca 2,5 km østfor, er i særlig risiko for at blive negativt påvirket af en reduceret sandtransport i Tannis Bugt, idet de rummer udpegningsnaturtyperne

Forklit, Hvid klit, Grå og Grøn klit, Klithede, Havtornklit, Klitlavninger samt i N1 Skagens Gren og Skagerrak de marine naturtyper Sandbanke og Rev.

Mindre sandtransport vil efter al sandsynlighed påvirke de marine naturtyper ved at kystprofilen forstøjes såfremt der er materialeunderskud sammenlignet med den nuværende situation. Det fører igen til større bølgepåvirkning direkte på kystzonen og hermed øget erosion på klit-naturtyperne.

Af ovenstående grunde er det derfor DN's opfattelse, at den nuværende sandvandring sydfra til Hirtshals Havn til fulde skal sikres videreført øst for havnen, og at en tilstrækkelig mængde heraf skal sikres tilført kystnært (evt. som depot) umiddelbart øst for havnen, idet læsideerosionen her er stærkest og området ikke får gavn af sandtransporten nordøstover i længere afstand fra kysten.

Moleforlængelsen må desuden forventes at føre til, at der opbygges kyst lige vest for havnen i en årrække indtil kysten er udlignet til den nye molelængde. Det vil betyde at en del af den naturlige sandtransport på 900.000 m³ årligt forbliver i dette område. Der vil derfor være behov for ekstra tilførsel af sand en årrække øst for den ny mole for at opretholde de 900.000 m³, der er nødvendig for at sikre Tannis Bugt.

Størrelsen af denne nødvendige ekstra sandtilførsel er ikke DN bekendt, men vil naturligvis afhænge af hvor hurtigt kystlinjen umiddelbart vest for moleforlængelsen udlignes. DN har forståelse for at dette kun kan forudsiges med usikkerhed, men usikkerheden skal i dette tilfælde anvendes til proportionelt at øge den supplerende sandfodringsmængde, så man med størst mulighed sikkerhed ikke bringer Tannis Bugt og tilknyttede Natura 2000 områder i fare for øget nedbrydning.
mvh

Med venlig hilsen

på vegne af DN Hjørring, DN Frederikshavn og DN Sekretariatet

Henning Mørk Jørgensen
Havbiolog og vandpolitisk rådgiver i DN Sekretariatet +45 39 17 40 00 • hmj@dn.dk